

KEEVITAMINE JA SEONDUVAD PROTSESSID

Sõnastik

Osa 1: Üldterminid

Welding and allied processes

Vocabulary

Part 1: General terms

(ISO/TR 25901-1:2016)

EESSÕNA TEHNILISE ARUANDE EESTIKEELSELE VÄLJAANDELE

See väljaanne on

- ISO tehnilise aruande ISO/TR 25901-1:2016 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmunisega EVS Teataja 2020. aasta juulikuu numbris.

Dokumendi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 41 „Keevitamine“, dokumendi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardikeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Dokumendi on tõlkinud Andres Laansoo, eestikeelse kavandi ekspertiisi on teinud Toomas Reha, dokumendi on heaks kiitnud EVS/TK 41.

See dokument on ISO tehnilise aruande ISO/TR 25901-1:2016 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardikeskus.

This document is the Estonian [et] version of the ISO Technical Report ISO/TR 25901-1:2016. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation.

Tagasisidet tehnilise aruande sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 01.040.25; 25.160.10

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardikeskusega: Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

SISUKORD

EESSÕNA.....	IV
1 KÄSITLUSALA.....	1
2 TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	1
2.1 Keevitamise ja seonduvate protsessidega seotud terminid.....	1
2.1.1 Üldterminid	1
2.1.2 Keevisõmbluste iseloomustus.....	3
2.1.3 Puudused.....	4
2.1.4 Liidete tüübid	5
2.1.5 Liite ettevalmistused.....	6
2.1.6 Keevisõmbluste tüübid.....	7
2.1.7 Keevisõmbluse üksikasjad	10
2.1.8 Keevitamise teostamine.....	12
2.1.9 Pindamine.....	15
2.1.10 Keevitamise kulumaterjalid	16
2.1.11 Keevitusematerjalid.....	18
2.2 Katsetamisega seotud terminid	19
2.2.1 Üldkatsed.....	19
2.2.2 Keevitatavuse katsed.....	20
2.2.3 Mehaanilised katsed	20
2.2.4 Mittepurustavad katsed	21
2.3 Keevitusseadmetega seotud terminid.....	21
2.4 Keevitusparameetritega seotud terminid	22
2.5 Keevitamise juhtimise, personali ja organisatsiooniga seotud terminid.....	24
Lisa A (teatmelisa) Ingliskeelsete terminite prantsuskeelsete ja saksakeelsete vastete tähestikregister .	28
Lisa B (teatmelisa) Standardis ISO 857-1:1998 või tehnilises aruandes ISO/TR 25901:2007 määratletud üldterminite tähestikregister, mida ei ole tehnilise aruande ISO/TR 25901 selles osas.....	43
Kirjandus.....	50

EESSÕNA

ISO (International Organization for Standardization) on ülemaailmne rahvuslike standardimisorganisatsioonide (ISO rahvuslike liikmesorganisatsioonide) föderatsioon. Tavaliselt tegelevad rahvusvahelise standardi koostamisega ISO tehnilised komiteed. Kõigil rahvuslikel liikmesorganisatsioonidel, kes on mingi tehnilise komitee pädevusse kuuluvast valdkonnast huvitatud, on õigus selle komitee tegevusest osa võtta. Selles töös osalevad käsikäes ISO-ga ka rahvusvahelised, riiklikud ja valitsusvälised organisatsioonid. Kõigis elektrotehnika standardimist puudutavates küsimustes teeb ISO tihedat koostööd Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoniga (IEC).

Selle dokumendi väljatöötamiseks kasutatud ja edasiseks haldamiseks mõeldud protseduurid on kirjeldatud ISO/IEC direktiivide 1. osas. Eriti tuleb silmas pidada eri heakskiidukriteeriumeid, mis on eri liiki ISO dokumentide puhul vajalikud. See dokument on kavandatud ISO/IEC direktiivide 2. osas esitatud toimetamisreeglite kohaselt (vt www.iso.org/directives).

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. ISO ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest. Dokumendi väljatöötamise jooksul väljaselgitatud või selgunud patendiõiguste üksikasjad on esitatud peatükis „Sissejuhatus“ ja/või ISO-le saadetud patentide deklaratsioonide loetelus (vt www.iso.org/patents).

Mis tahes selles dokumendis kasutatud äriline käibenimi on kasutajate abistamise eesmärgil esitatud teave ja ei kujuta endast toetusavaldust.

Selgitused vastavushindamisega seotud ISO eriomaste terminite ja väljendite kohta ning teave selle kohta, kuidas ISO järgib WTO tehniliste kaubandustõkete lepingus sätestatud põhimõtteid, on esitatud järgmisel aadressil: [Foreword – Supplementary information](#).

Selle dokumendi eest vastustab tehnilise komitee ISO/TC 44 „Welding and allied processes“ alamkomitee SC 7 „Representation and terms“ koostöös Rahvusvahelise Keevitusinstituudi (*International Institute of Welding - IIW*) VI komisjoniga „Terminology“.

ISO/TR 25901-1 esimene väljaanne koos teiste ISO/TR 25901 sarja osadega tühistab ja asendab ISO 857-1:1998 ja ISO/TR 25901:2007 ning on nende väiksem parandus.

ISO/TR 25901 koosneb järgmistest osadest üldpealkirjaga „Welding and allied processes — Vocabulary“:

- Part 1: General terms [tehniline aruanne];
- Part 3: Welding processes [tehniline aruanne];
- Part 4: Arc welding [tehniline aruanne].

Järgmised osad on koostamisel:

- Part 2: Safety and health [tehniline aruanne].

Hõõrdkeevitus on saamas tulevase osa 5 teemaks.

Päringud selle rahvusvahelise standardi ükskõik millise aspekti ametlike tõlgenduste asjus tuleks oma rahvusliku standardimisorganisatsiooni kaudu otse ISO/TC 44/SC 7 sekretariaadile suunata. Täielik loetelu nende organisatsioonide kohta on leitav veebilehel www.iso.org.

1 KÄSITLUSALA

See dokumendi ISO/TR 25901 osa sisaldab keevitusprotsessidele ja seonduvatele protsessidele rakenduvaid üldtermineid ja määratlusi.

See ei sisalda eriprotsessidega seotud termineid ega määratlusi või iseäralikke keevitamise ja sellega seonduvate protsesside aspekte, mis sisalduvad selle tehnilise aruande teistes osades (vaata eessõna) või teistes ISO standardites.

Selle ISO/TR 25901 osa põhiosa terminid on järjestatud süstemaatiliselt. Lisa A esitab indeksi, milles on kõik terminid loetletud tähestikulises järjekorras koos viidetega asjakohastele jaotistele. Lisaks sätestab see prantsuskeelsed vasted, mis katavad kaks kolmest ametlikust ISO keelest (inglise, prantsuse ja vene keel). On toodud ka saksakeelsed vasted, mis on avaldatud Saksamaa liikmesorganisatsiooni (DIN) vastutusel ja on toodud ainult teabeks.

MÄRKUS 1 Ainult ametlikes keeltes (inglise, prantsuse ja vene) toodud terminid on arvesse võetud kui ISO terminid ja määratlused.

MÄRKUS 2 Kõik need terminid ja määratlused on kättesaadavad ISO veebipõhiselt lugemisplatvormilt (*ISO Online Browsing Platform* (OBP)): <https://www.iso.org/obp/ui/>.

2 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Selle dokumendi rakendamisel kasutatakse allpool esitatud termineid ja määratlusi.

2.1 Keevitamise ja seonduvate protsessidega seotud terminid

2.1.1 Üldterminid

2.1.1.1

keevitamine, keevitus (*welding*)

liitmisprotsess, kus soojust või survega või mõlemaga ja kas kasutades *lisamaterjali* (2.1.10.4) või ilma selleta ühendatakse kaks või enam osa, tekitades pidevuse/jätkuvuse, mis on olemuselt sarnane toorikute materjali(de)ga

MÄRKUS Keevitusprotsesse võib kasutada *pindamiseks* (2.1.9.1) ja ümbersulatamiseks.

2.1.1.2

sulakeevitus (*fusion welding*)

keevitamine (2.1.1.1), sisaldades lokaalset sulatamist ilma välist jõudu rakendamata, mille käigus sulatuspin(na)d sulatakse kas lisades *lisamaterjali* (2.1.10.4) või mitte

2.1.1.3

keervisõmblus, keevis (*weld*)

keevitamise (2.1.1.1) tulemus

MÄRKUS Keevisõmblus sisaldab endas *keevismetalli* (2.1.2.1) ja *termomõju tsooni* (2.1.2.2).

2.1.1.4

keeviskoost (*weldment*)

koost, mis sisaldab ühte või enam *keervisliidet* (-liiteid) (2.1.4.2)

2.1.1.5

põhimaterjal (*parent material, base material*)

materjal, mida liidetakse või pinnatakse *keevitamisega* (2.1.1.1), jootekeevitusega või jootmisega